

Premijerka Brnabić je izjavila da je razvoj projekta "Jadar" od izuzetnog značaja za Srbiju i Loznicu i da će se samo u fazi izgradnje rudnika i postrojenja za preradu angažovati više od 2.100 radnika.

Predstavnici udruženja „Koalicija za održivo rudarstvo u Srbiji“ i „Zaštitimo Jadar i Rađevinu“ Zvezdan Kalmar i Marija Alimpić ocenili su da je u projektu „Jadar“ po sredi „korupcija“ i nepoštovanje javnog interesa.

-Mi ovde imamo ljude koji govore o stvarima o kojima se ništa praktično ne zna. Sve što pokušate da saznate proglašeno je poslovnom tajnom. Slušamo kako su projekat „Jadar“ i ulaganja „Rio Tinta“ projekat veka. Ne znam po čemu. Najavlju da će da zaposle 2100 radnika, a ustvari preko 19.000 ljudi je kojima je na tom području ugrožen i život i egzistencija. Ti ljudi se bave poljoprivredom čije zemljište će po njihovom planu da bude prenamenjeno u građevinsko - kaže Kalmar.

On navodi da je posebno sporno to što Srbija ima rudnu rentu od četiri odsto dok u većini evropskih zemalja ona iznosi između 20 i 30 odsto.

Marija Alimpić za „Glas javnosti“ navodi da je u slučaju „Rio Tinta“ poseban problem očuvanje životne sredine.

„Ne postoji ni jedan tačan podatak. Jedino što je dostupno je navodno prostorni plan koji je urađen pre završetka studije opravdanosti. Kako možete da napravite prostorni plan pre završetka studije opravdanosti? Ako je sve tako dobro, što je sve tajna, zašto nije transparentno? Na poslednjem sastanku s predstavnicima „Rio Tinta“ preko puta nas su sedeli profesori sa našeg Građevinskog, Mašinskog i Rudarsko - geološkog fakulteta koji za potrebe „Rio Tinta“ rade ispitivanja. Da li mi stvarno možemo da verujemo da su oni nezavisni eksperti kada su za ta ispitivanja uzeli pare od kompanije „Rio Tinto“? Jedan od njih me ubeđivao kako tu neće biti zagađenja i poplava uopšte, a kada sam ga pitala da li zna kako izgleda kada se izlije reka Jadar, odgovorio mi je da ne zna i da to nikada nije video - kaže Alimpić.

-Takođe se ne zna koliko će se tona sumporne kiseline koristiti i čega već sve od hemikalija za razlaganje jadrolita, a ona priča o tome kako će voda biti čista. Ne zna se tačno ni koliko godina je planirano da taj rudnik radi. Pominje se između 30 i 50 godina. Sve što pitate u „Rio Tintu“ odgovor je da je to poslovna tajna. Tražili smo sastanak sa premijerkom i ministarkom rudarstva i nismo dobili nikakav odgovor - kaže Alimpić.

Alimpić i Kalmar smatraju da „država u ovom slučaju zastupa interese strane kompanije, a ne svojih građana“. Upitani kako to, ako premijerka Srbije kaže da je to „projekat veka“, Alimpić odgovara:

-Javni interes je ono što je interes građana ove zemlje, a ne što je interes neke strane

kompanije. Nas niko ništa nije pitao. „Rio Tinto“ otkupljuje zemlju od seljaka, a kada neće da je prodaju preći eksproprijacijom. Kako može privatna firma strana da preći eksproprijacijom ako se zna da taj postupak može da sprovede samo država zbog opšteg interesa i uz naknadu – kaže Alimpić.

-Tu nije u pitanju život jednog ili dva čoveka već nas 20.000 koji živimo na tom području. Kada smo čuli da dolazi „Rio Tinto“ ja sam počela da istražujem o kome se redi i naišla na frapantne podatke šta je iza njih ostajalo na mestima na kojima su poslovali. Oni su imali rudnik u Papui Novoj Gvineji , uništili su celu prašumu u kojoj se hranilo tamošnje stanovništvo, tamo ljudi bukvalno umiru od gladi. Rudnikom su zagadili reke i nemaju više pijaće vode. U Australiji su uništili domorodačko stanovništvo i pećine Aboridžana stare hiljadama godina u kojima su postijali pećinski crteži dokazi od kada su ljudi na tim prostorima. Pokušali su da u Arizoni u rezervatu Indijanaca otvore rudnik pa je došlo do pobune. Gde se oni pojave , tu za njima ne ostaje ništa. Ako dođu u Loznicu , na tom prostoru je mnogo kulturno-istorijskih spomenika i 50 nalazišta od kojih ništa neće ostati – upozorava Alimpić.

Kalmar navodi da „Srbija ima loše zakone o rudarstvu“ i upozorava da kopanje „litijuma katastrofalno utiče na životnu sredinu“.

-Tu neće biti zagđena samo teritorija na kojoj je rudnik već i 200 kilometara kvadratnih okolo. Mačva je u velikom riziku. Imamo po sredi jednu neverovatnu neozbiljnost države koja nas navodi da osnovano sumnjamo da je po sredi velika državna korupcija – kaže Kalmar.

Izvor: glas-javnosti.rs